

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۴/۱۶

پوهاند نصرالله ستانکزی

برگ های از تاریخ حقوق افغانستان (قسمت بیست و هفتم)

رساله کلیات و اصطلاحات فقهیه

در سال ۱۲۹۸ خورشیدی؛ برای تربیه کادر قضایی نهاد تحصیلی مکتب عالی قضات به نام دارالقضات الامانیه در کابل تاسیس و نخستین دوره فارغان ان بعد از اكمال دوره سه ساله تحصیلی در سرطان ۱۳۰۲ خورشیدی فارغ گردیدند.

امور درسی این مکتب توسط علمای جید با تهیه مواد درسی مسلکی قضایی به پیش برده می شد. یکی از استانیان ان مکتب مرحوم مولوی محمد عبدالواسع کندهاری بود، که در عین زمان نگرانی (مدیریت) ان را نیز داشت. در زمره کتب مطبوعه تدریسی ان مکتب «رساله کلیات و اصطلاحات فقهیه» نام داشت که در نصاب برای قضات محاکم مرافعه توسط مولانا محمد عبدالواسع کندهاری تالیف و در سال ۱۳۰۰ خورشیدی؛ در مطبعه دارالسلطنه کابل در ۲۰۰۰ جلد چاپ گردیده است.

رساله مذکور به زبانی عربی بوده و شامل قواعد کلیه فقهی که از مقدمه مجلات الاحکام العدلیه (که در سال ۱۸۷۶ میلادی در ترکیه عثمانی تالیف گردیده) اخذ شده و ۱۸۹ مسله دیگر مطابق فقه است.

در آغاز رساله مزبور ۹۹ قاعده کلیه فقهی آمده و سپس بخش های ان به ترتیب ذیل ترتیب شده بود:

کتاب البیوع، مشتمل بر ۶۶ مسله؛

کتاب الاجاره، مشتمل بر ۱۶ مسله؛

کتاب الکفاله، مشتمل بر ۹ مسله؛

کتاب الحواله، مشتمل بر ۷ مسله؛

کتاب الرهن، مشتمل بر ۵ مسله،

کتاب الامانات، مشتمل بر ۶ مسله؛

کتاب الهبه، مشتمل بر ۴ مسله؛

کتاب الغصب و الاتلاف، مشتمل بر ۹ مسله،

کتاب الحجر و الاکراه و الشفعه، مشتمل بر ۱۶ مسله؛

کتاب الشركات، مشتمل بر ۱۵ مسله؛

کتاب الوکاله، مشتمل بر ۲ مسله؛

کتاب الصلح و الابراء، مشتمل بر ۸ مسله؛

کتاب الاقرار، مشتمل بر ۷ مسله؛

د پانو شمیره: له 1 تر 2

کتاب الدعوی ، مشتمل بر ۳ مسله ؛
کتاب آلیینات و التحلیف ، مشتمل بر ۸ مسله ؛ و
کتاب القضا ، مشتمل بر ۸ مسله.